

FORMALISM și NEPUTINȚĂ

† Cuvânt la vindecarea slăbănogului de la scaldătoarea Vitezda

Mântuitorul nostru Iisus Hristos a săvârșit o minune care ar fi trebuit să-i impresioneze pe toți cei ce au fost martori la ea. Un „slăbănog”, cum îl numește Sfânta Evanghelie, ținut la pat de 38 de ani, își redobândește sănătatea pe marginea scaldătorii Vitezda, prin bunăvoința Domnului. Dar ceea ce ar fi trebuit să „copleșească” pe toți, s-a prefăcut într-o temă de discuție absurdă. Minunea vindecării a fost umbră de formalismul bolnav și de neputința iudeilor de a se bucura de binele făcut de Hristos bietului suferind de atâta amar de vreme. Nu a fost singura dată când iudeii au încercat înăbușirea faimei Domnului în „litera Legii”, mascându-și în felul acesta neputința lor de a recunoaște și prețui ca atare binele atât de

evident săvârșit de Hristos. Un om redevine „om”, iar ei invocă faptul că „era sâmbătă”. Cu același „argument” au încercat să minimalizeze și minunea vindecării omului cu mâna uscată (Luca 6, 6-11) și tot sub același pretext au pornit și ancheta pe cât de artificială, pe atât de penibilă, împotriva orbului din naștere, pe care Hristos „a îndrăznit” să-l vindece tot sâmbăta (Ioan 9, 1-38). Nimic mai josnic împotriva evidenței binelui, decât „viciul de procedură”. Dorința iudeilor de „a-L prinde în cuvânt” pe Iisus cu orice preț (Luca 20, 26), se ascundea când după argumentul că „este sâmbătă și nu-ți este îngăduit să-ți iei patul” (Ioan 5, 10), când după acuzația directă că încalcă sâmbăta (Ioan 9, 16), pentru ca, în fapt, să fie doar invidia și răutatea lor în fața faimei tot mai crescânde de care se bucura Iisus în popor. Obsesia iudeilor pentru sâmbăta era o maladie, dar și un pretext. Maladie, pentru degenerarea stupidă care cuprinsese porunca propriu-zisă din Legea lui Moise (Ieșire 20, 8-11) – făcută pentru om, iar nu omul pentru ea (Marcu 2, 27) – și pretext, pentru răutatea și invidia care se ascundeau de fapt în spatele acestei râvne aparent conștiințioase. Este adevărat că legea cerea respectarea zilei de odihnă, însă, de la acestea și până la a nu dezlega boul sau asinul sâmbăta pentru a-l adăpa (Luca 13, 15), sau până la a se scandaliza de vindecarea femeii celei gârbove (Luca 13, 16), ori de tămăduirea orbului din naștere (Ioan 9), precum și a slăbănogului de la scaldătoarea Vitezda, este doar o ipocrizie, un formalism bolnav, o răutate și invidie deghizate în pretinsă dragoste de Lege. Și astăzi, de prea multe ori asistăm la râvna fără pricepere, la forme fără fond, ori la superstiții fără credință, ceea ce dovedește că nu toți știm îndeajuns → →

să distingem esențialul de neesențial, conținutul de „ambalaj”, sau litera legii de spiritul ei. De asemenea, am întrezărit chipul înveninat al vecinului crăpând de invidie pentru că a văzut bucurie și petrecere în casa noastră, ori ochii bănuitori ai dușmanilor, siliți a ne recunoaște succesele. Cărtitorii cotidieni au grijă totdeauna să scoată la iveală „jumătatea goală a paharului plin”, micșorând și căutând să neutralizeze orice bine săvârșit de noi prin închipuite mijloace ori scopuri ascunse și meschine. Întâlnim și astăzi astfel de oameni, care caută să întunece cu răutatea și invidia lor frumosul și binele, chiar și atunci când acestea sunt evidente. Ei sunt exponenții celui alt motiv pentru care iudeii nu s-au putut bucura de minunea săvârșită de Domnul Hristos – răutatea și invidia care-i rodea, văzând faima Sa crescândă. Sfânta Evanghelie a vindecării slăbănogului, ne dezvăluie două motive pentru care nu numai minunea aceasta nu a fost receptată așa cum se cuvine de conașionalii Domnului, dar și învățătura și Persoana Mântuitorului Iisus Hristos în general. Formalismul îngust și bolnav al Legii vechi din inima iudeilor, prea triumfaliști pentru statutul de popor ales, s-a arătat prea strâmt pentru a cuprinde deschiderea „duhului” adusă de Hristos. Împlinirea Legii propovăduită de El (Matei 5, 17) a fost etichetată drept „hulă” (Ioan 10, 36), în timp ce prietenia Sa cu vameșii și cu păcătoșii (Luca 7, 34) a fost considerată slăbiciune. De aceea, se confirmă faptul că păcatul îmbolnăvește până și trupul, nu numai spiritul nostru: „Iată te-ai făcut sănătos. De acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ceva mai rău” (Ioan 5, 14). Două păcate mari ne pândesc și pe fiecare dintre noi: formalismul și neputința de a ne bucura de binele aproapelui. Formalismul merge mână în mână cu superstițiile și cu dragostea de literă lipsită de duh, în timp ce neputința de a ne bucura alături de aproapele, ascunde răutate, invidie, complex și competiție neconstructivă. Iisus Hristos ne-a arătat că nu are nimic de-a face cu formalismul și neputința de a ne bucura de binele aproapelui, dar ne-a atras atenția asupra păcatului care poate amplifica răul (Ioan 5, 14). Pentru aceasta, datori suntem noi, creștinii de astăzi, a recunoaște și a lucra binele în adevăratul lui duh, nu doar formal, ci și în spiritul lui, și nu selectiv, ci desăvârșit, potrivit cuvântului Domnului: „Pe acestea trebuia să le faceți, și pe acelea să nu le lăsați” (Matei 23, 23). Să mai înțelegem că relațiile noastre cu aproapele trebuie dominate mai degrabă de dragoste decât de judecată critică, mai mult de compasiune decât de patimă, mai mult de înțelegere decât de suspiciune, răutate ori invidie. Având aceste dorințe în mintea și inima noastră ca îndrumătoare la tot lucrul cel bun, vom putea câștiga și noi adevărata înțelepciune și bunul discernământ care ne poate prefăce în admiratori, înțelegători și următori ai învățăturilor Mântuitorului nostru Iisus Hristos, arătând înțeleaptă pricepere a râvnei celei bune și dragoste nefățarnică și nepătimașă față de aproapele nostru. Amin.

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI DESPRE CREDINȚA ORTODOXĂ

Întrebare: Care sunt virtuțile morale?

Răspuns: Virtuțile morale cele mai de seamă sunt: înțelepciunea, dreptatea, cumpătarea și bărbăția.

Întrebare: Ce este înțelepciunea creștină?

Răspuns: Înțelepciunea creștină este judecata și chibzuirea creștinului de a se purta astfel în viață, încât să nu supere prin faptă sau vorbă pe Dumnezeu și pe semenii săi. Ea este virtutea călăuzirii cinstate și pricepute a vieții și de aceea în Sfânta Scriptură se vorbește foarte des despre ea. Mântuitorul spune: „Fiți înțelepți ca șerpii și nevinovați ca porumbeii” (Matei 10, 16), iar Sf. apostol Pavel scrie: „Umblați cu înțelepciune față de cei ce sunt din afară (de Biserică), prețuind vremea. Vorba voastră să fie totdeauna plăcută, cu sare dreasă, ca să știți cum trebuie să răspundeți fiecăruia” (Colosebi 4, 6). Sf. Antonie cel Mare zice: „Omul cu judecată, luând aminte la sine, cumpănește cele ce i se cuvin și-i sunt spre folos. Acela cugetă care lucruri sunt folositoare pentru firea sufletului său și care nu. Așa se ferește el de cele nepotrivate, care i-ar vătăma sufletul și l-ar despărți de nemurire”. Așadar, creștinul înțelept se ferește de rău, lucrează după adevăr și dreptate și se îngrijește de mântuirea sufletului. Înțelepciunea creștină socotește și prețuiește orice faptă, numai după măsura de sfințenie cuprinsă în ea. Ea se adăpa din înțelepciunea dumnezeiască, întrucât Mântuitorul a zis: „Eu sunt Calea; Adevărul și Viața” (Ioan 14, 6). Pildă de înțelepciune sunt fecioarele din Sfânta Scriptură, care, prevăzând că Mirele poate veni în orice clipă, s-au pregătit din vreme și l-au primit cum se cuvine (Matei 25, 1-13). Din virtutea înțelepciunii creștine răsar: prevederea, ascultarea de sfatul bun al altuia și paza bună. Iar împotriva ei se păcătuiește prin: graba la fapte, nebagarea în seamă a sfaturilor bune și nestatornicia în lucru.

Întrebare: Ce este dreptatea creștină?

Răspuns: Dreptatea creștină este virtutea prin care creștinul își împlinește, cu conștiință și voie hotărâtă, toate îndatoririle sale față de Dumnezeu și față de oameni, fiind ajutat de harul dumnezeiesc. În Sfânta Scriptură găsim cuvântul dreptate în înțelesul de sfințenie, adică de trăire după poruncile lui Dumnezeu. În acest înțeles, bătrânul Simeon este numit „drept și temător de Dumnezeu” (Luca 2, 25), deoarece el se silea să trăiască întru totul după poruncile lui Dumnezeu. La fel se spune și despre Iosif, logodnicul Sfintei Fecioare, că era drept (Matei 1, 19). A trăi după poruncile lui Dumnezeu înseamnă împlinirea datoriilor nu numai față de Dumnezeu, ci și față de semenii. Pentru aceea, dreptatea creștină cere să respectăm drepturile fiecăruia, să dăm fiecăruia ce este al său, fără privire la folosul nostru și să nu cerem nimic pentru noi din ceea ce nu ni se cuvine. Astfel, în viața de obște și în legăturile dintre oameni, dreptatea este păzitoarea drepturilor fiecăruia și prin aceasta ea este temelia bunei rânduiei dintre oameni, aducându-le propășire în toate. Din virtutea creștină a dreptății răsare, pentru credincioși, și ideea de dreptate socială, care călăuzește legăturile dintre oameni, după cele ce se cuvin fiecăruia (Matei 22, 21). Fără dreptate socială nu este cu putință o așezare temeinică a vieții omenești. (va urma)

PROGRAM LITURGIC

ZIUA	ORA	SLUJBE / ACTIVITĂȚI
Miercuri 2 mai	17 ⁰⁰	Paraclisul Sf. Icoane Portărița
Vineri 4 mai	17 ⁰⁰	Sfântul Maslu cu 7 preoți
Sâmbătă 5 mai	7 ⁰⁰ 18 ⁰⁰	Sf. Liturghie, pomenirea morților Vecernie
Duminică 6 mai	7 ⁰⁰	Utrenia și Sfânta Liturghie
	11 ⁰⁰ 18 ⁰⁰	Program de bibliotecă Vecernie

Cei doi ologi

Erau doi ologi care cerșeau la drum. În vremea aceea, s-a pornit un alai bisericesc cu o icoană făcătoare de minuni. Un credincios, văzând pe cei doi ologi, le-a zis:

– Ca să vă tămăduiți de neputința voastră, stați în calea acestui alai sfânt și icoana făcătoare de minuni are să se milostivească și de voi.

Auzind acestea, unul din ologi a zis celuiilalt:

– Ce zici? Dacă ne vindecăm, cine ne mai dă bani? N-ar fi mai bine s-o plecăm și să rămânem tot ologi?!

Și plecară de acolo. Așa se întâmplă cu mulți dinte creștinii. Se feresc din calea vindecării sufletului lor, rămânând în „ologeala” lor de mai înainte. Mulți fug de biserică și de cele ale sufletului, stând într-o viață de nepăsare și de păcat.

Să închidem ușile

Era o bătrână într-un sat, căreia nepoții îi spuneau „Bunica închide-ușa”. Porecla aceasta și-o căpătase din mai multe cauze. Ori de câte ori nepoții ei plecau în oraș, la școli sau la alte treburi, ea le spunea:

– Dumnezeu să-ți ajute, nepoate, să poți închide ușile bine.

Iar dacă vreunul o întreba: „Ce uși, bunico?”, ea îi spunea:

– Pe unde vei merge, bagă bine de seamă să-ți închizi întâi ușile

urechilor tale la toate șoaptele ispititoare ale diavolului. Pe urmă să-ți închizi ușile ochilor tăi, să nu te duci nicăieri unde inima ta se poate otrăvi cu priveliștea ochilor. Tot așa cu ușa gurii. Adu-ți aminte de vorba veche: Pune, Doamne, strajă gurii mele și ușă de îngădire buzelor mele. Și mai adu-ți aminte de ce-a spus Mântuitorul că pentru orice cuvânt nefolositor sau rău, omul va da socoteală în ziua judecării. Dar mai presus de toate, nepoate dragă, să-ți închizi bine ușa inimii tale împotriva ispitelor rele. Să lași deschise ușile tale numai pentru Dumnezeu. Dacă vei face așa, mult bine te va întâmpina în viață.!

Recolta bună și Dumnezeu

Doi săteni stăteau de vorbă, mulțumiți:

– Sunt foarte mulțumit de recolta mea, și-ți mulțumesc și dumitale pentru ajutorul ce mi-ai dat la cârat.

– Și eu îți mulțumesc că mi-ai dat o mână de ajutor când am secerat.!

Un copil al unuia din ei, care se afla de față, zise tatălui său:

– Tată, dar lui Dumnezeu nu-l mulțumești că ți-a dat recoltă bună?

Cei doi săteni, rușinați, se priviră și-și ziseră:

– Copilul are dreptate. Noi am uitat de Dumnezeu.!

